

Naptári tétel

Naptárak megtekintése

Naptár [hspbp events](#)
Cím cryptonite: RSA algoritmus: a jó paraméterek jellemzői
Recurrence This event is not recurrent

Kezdés Péntek 21 Február, 2014 19:00:00 CET

Befejezés Péntek 21 Február, 2014 20:55:00 CET

Leírás *előadó:* szaboi@cs.elte.hu

Szabó István

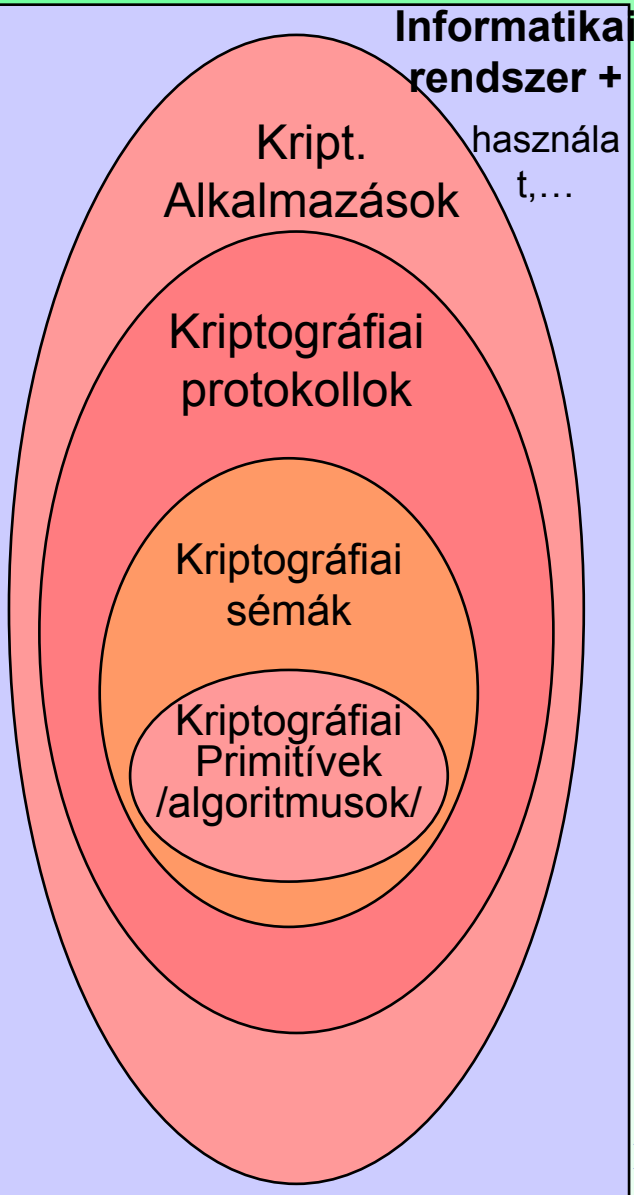
ELTE, egyetemi docens

[ELTE TTK Valószínűségelméleti és Statisztika Tanszék](#)

A kriptográfiát fejlesztői, tesztelői, kódelemzői szemmel nézve fontos ismerni azokat az ökölszabályokat, amelyek alapján a függvényeket biztonságosan meg lehet hívni, a jó prímeket ki lehet választani. Pontosan ezen ökölszabályok kerülnek bemutatásra az RSA algoritmus esetén Szabó István előadásában:

- *mik a jó prímelek tulajdonságai, mennyire legyenek egymástól távol, milyen legyen az arányuk (pl. max. p/q arány esetén a 2 kellően magas-e),*
- *prímtesztnél hány ciklusig kell azt futtatni (pl. 10.000 elegendő-e),*
- *kell-e aggódni a beégetett kicsi "e" értékek (pl. 3) miatt chipkártyás kulcsgenerálásoknál,*
- *a kulcsokat milyen méretű adatra kell legalább alkalmazni (pl. 160 bites SHA-1 vagy 128 bites MD5 lenyomatok aláírása, 128 bites AES kulcsok rejtjelezése most is megy a gyakorlatban)*

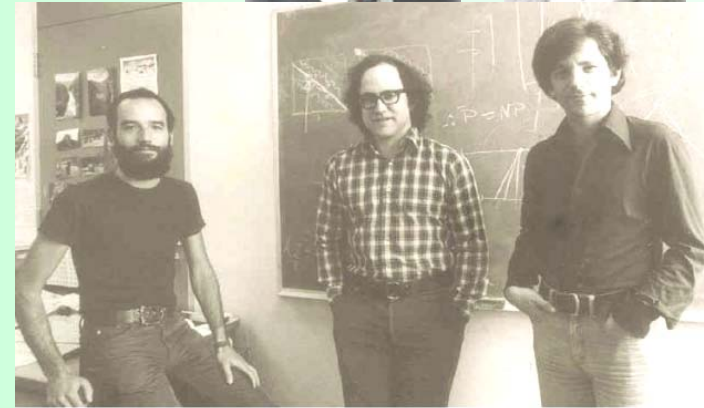
Kriptográfiai rendszer

W. Diffie- M.E. Hellman:
 New Direction in Cryptography, IEEE
 Transactions on Information Theory, Vol
 IT-22, No6, nov.1976.

1977
Rivest, Shamir, Adleman

Shamir

Rivest

Adleman

RSA matematikai alapja:

Tétel (Fermat: 1601-1665)

Bármely p prímszámra és bármely a poz. egész számra, melyre $\text{Inko}(a,p)=1$

$$a^{p-1} \equiv 1 \pmod{p}$$

Tétel (Euler: 1707-1783):

Bármely n és a poz. egész számpárra, melyekre $\text{Inko}(a,n)=1$

$$a^{\varphi(n)} \equiv 1 \pmod{n}$$

$$\text{Ha } n=p \cdot q \rightarrow \varphi(n)=\varphi(p) \cdot \varphi(q)$$

Pl. ha $p=3$ $q=5$ $n=15$ $\varphi(n)=8$

Hatvány (x)	→	1	2	3	4	5	6	7	8
$7^x \pmod{15}$	→	7	4	13	1	7	4	13	1

RSA titkosítás

Tétel (Euler): $\text{lnc}(n,a)=1 \rightarrow a^{\varphi(n)} \equiv 1 \pmod{n}$ bármely poz. a egész számra

▪ Kulcsgenerálás /prekondicionálás A oldalon/:

- A választ két „nagy” prímszámot: p és q ,
- A számol: $n = pq$, $\varphi(n) = (p-1)(q-1)$
- A választ: e , $1 < e < \varphi(n)$, melyre $\text{lnc}(\varphi(n), e) = 1$
- A számol d számot, melyre $ed \equiv 1 \pmod{\varphi(n)}$

Ezért kell $\text{lnc}(\varphi(n), e) = 1$

d számolható a kiterjesztett euklideszi algoritmussal, vagy: pl. ha $d \equiv e^{\varphi(n)-1} \pmod{n} \rightarrow e * d \equiv e^{\varphi(n)} \equiv 1 \pmod{n}$

- A nyilvános kulcs (n, e) ; A titkos /magán/ kulcsa: d

Aláírásnál:

$$s = (h(m))^d \pmod{n}$$

Ellenőrzés:

$$h(m) = ? s^e \pmod{n}$$

- Titkosítás / A -nak $m(=m_1, m_2, \dots, m_k; m_i < n)$ küldött üzenetre/: $c_i = m_i^e \pmod{n}$

- Megoldás / A megoldja a titkosított üzenetet/: $m_i = c_i^d \pmod{n}$

$$D_d(E_e(m_i)) = (m_i^e)^d = m_i^{ed} = m_i^{t\varphi(n)+1} = (m_i^{\varphi(n)})^t \times m_i = 1 \times m_i = m_i \pmod{n}$$

Miért „hatékony”:

Pl. ha $e=11_{\text{DEC}}=1011_2$: ki kell számolni: $a_2=m^2$, $a_4=a_2^2=(m^2)^2$, $a_8=a_4^2=(m^4)^2$, és $m^{11}=m*a_2*a_8$

Hatványozás „gyors”: k bites (n, e, d) esetén $\log_2 k$ db. négyzetre emelés, $\log_2(k/2)$ db. szorzás /+mod. számítások/

Támadás „lassú” (a titkos d kipróbálása): $c^d \equiv m \pmod{n}$ 2^k próba – azaz a támadáshoz képest gyors titkosítás, megoldás

Léteznek megfelelő „gyors” algoritmusok a paraméterek: nagy p , nagy q generálására ($n=p*q$) számolására
Nem ismertek kellően gyors algoritmusok a nyilvános n értékből p, q meghatározására /faktorizációra/

RSA-768 bit/232 =

12301866845301177551304949583849627207728535695953347921973224521517264005
07263657518745202199786469389956474942774063845925192557326303453731548268
50791702612214291346167042921431160222124047927473779408066535141959745985
6902143413

RSA-768 =

p=33478071698956898786044169848212690817704794983713768568912431388982883793
878002287614711652531743087737814467999489 ×

q=36746043666799590428244633799627952632279158164343087642676032283815739666
511279233373417143396810270092798736308917

2009.12.12. /50.000\$

RSA-2048 bit=

251959084756578934940271832400483985714292821262040320277771378360436620207075
955562640185258807844069182906412495150821892985591491761845028084891200728449
926873928072877767359714183472702618963750149718246911650776133798590957000973
304597488084284017974291006424586918171951187461215151726546322822168699875491
824224336372590851418654620435767984233871847744479207399342365848238242811981
638150106748104516603773060562016196762561338441436038339044149526344321901146
575444541784240209246165157233507787077498171257724679629263863563732899121548
31438167899885040445364023527381951378636564391212010397122822 120720357

RSA

Előnyei:

Könnyen megérthető algoritmus;

Biztonsága klasszikus (faktorizációs) problémára vezethető vissza:

IFP; RSA IFP

Hátrányai:

Ha $n(=p*q)$ nagy,

nagyon számításigényes (lassú – a szimmetrikus kulcsú titkosításokhoz képest)

Gyorsítási ötletek

1. „kis” e

2. „kis” d

3. Gyors szorzási algoritmusok

Karatsuba Suppose we have two positive integers a and b , each of length at most ℓ , such that $a = a_1 2^k + a_0$ and $b = b_1 2^k + b_0$, where $0 \leq a_0 < 2^k$ and $0 \leq b_0 < 2^k$. Then

$$ab = a_1 b_1 2^{2k} + (a_0 b_1 + a_1 b_0) 2^k + a_0 b_0.$$

4. Gyorsabb hatványozás: Sliding windows

Azonos (prekondicionált) bitsorozatok (ablakok) keresése

$$\text{Pl: } e=45 \rightarrow g^{45} = (g^5)^8 g^5 = (g^{1012})^{10002} * g^{1012}$$

$e=11749=(10110111100101)_2$ 3db. 101, ... van

Az OpenSSL 1024 bithez 5 bites ablakot használ

$$T(l) \leq c * l^{\log_2(3)} \approx c * l^{1,585} \rightarrow c_1 * l^2 \text{ helyett,}$$

ha $l=2.048$ $c * 177.197$ $c_1 * 4.194.304$

5. Montgomery Modular reduction

6. Gyorsabb megoldási algoritmus:

Chinese Remainder Theorem

Kb. 4-szeres gyorsítás

RSA CRT Algoritmus

1. Megoldónak ismert **C, d, p, q, N=p*q** (és **e**)
2. Megoldáskor ki kell számítani: $C^d \pmod{N}$
3. Előszámítás: $d_p = d \pmod{p-1}$ és $d_q = d \pmod{q-1}$
4. Előszámítás **a** és **b** melyekre
 $a = 1 \pmod{p}$ és $a = 0 \pmod{q}$
 $b = 0 \pmod{p}$ és $b = 1 \pmod{q}$

Megjegyzés: $a=k*p+1=l*q$: $l*q-k*p=1 \rightarrow$
 k, l számolható a kiterjesztett euklideszi algoritmussal

Példa: N = 33, p = 11, q = 3, d = 7 (e=3)

Előszámítás: $d_p = 7 \pmod{10} = 7$ és
 $d_q = 7 \pmod{2} = 1$

$\rightarrow$ **a = 12** és **b = 22**

Tegyük fel: C = 5

Ki kell számolni: $C^d = 5^7 \pmod{33}$

$$5^7 = 5 * 5^2 * (5^2)^2 = 125 * (-8)^2 = (125 - 99) = 26 * (64 - 33) = 31 = (-7) * (-2) = 14$$

$$C_p = 5 \pmod{11} = 5 \text{ és } C_q = 5 \pmod{3} = 2$$
$$x_p = 5^7 = \mathbf{3} \pmod{11}, x_q = 2^1 = \mathbf{2} \pmod{3}$$

$$\text{Kapjuk: } 5^7 = \mathbf{3} \cdot \mathbf{12} + \mathbf{22} \cdot \mathbf{2} = 14 \pmod{33}$$

Adott C-re számoljuk:

$$C_p = C \pmod{p} \text{ and } C_q = C \pmod{q}$$

$$x_p = C_p^{d_p} \pmod{p} \text{ and } x_q = C_q^{d_q} \pmod{q}$$

Végeredmény:

$$C^d \pmod{N} = (ax_p + bx_q) \pmod{N}$$

prekondicionálás után, kapott üzenetenként kell számolni: **modp** és **modq** és két szorzást mod N
modN hatványozás helyett

Az RSA algoritmus analízise

a) Felhasználói oldalon

Hogyan lehet megfelelő (?) paramétereket, pl. kellően nagy prímeket generálni;

b) Az RSA kriptó-analízise /támadása/

Matematikai módszerek

Egyéb módszerek

$n=p*q$ faktorizálása

Lehetséges-e $\varphi(n)$, vagy d faktorizációnál gyorsabb meghatározása

Lehetséges-e faktorizáció, $\varphi(n)$ vagy d meghatározása nélkül az üzenetek megismerése vagy a digitális aláírás hamisítása

Hogyan találhatunk „véletlen” nagy prímeket?

Determinisztikus módszerek

Biztosan megállapítják a számról, hogy prímszám-e, lassúak

Legegyszerűbb eljárás, ha a számot sorban elosztjuk a gyökénél nem nagyobb egész számokkal vagy prímekkel:

Pl. 1024 bites számra $\sqrt{2^{1024}} = 2^{512}$ -ig .

A prímszámtételből ($\pi(x) \approx \frac{x}{\ln x}$ ha $x \rightarrow \infty$)

Kapjuk, hogy

kb. $\frac{2^{512}}{\ln 2^{512}} \approx (3,788 \cdot 10^{151}) \approx 2^{503}$ osztás

1 sec	1 nap = 3600*24	ha 1 utasítás kb. 4 órajel:
2 GHz ~ $2 \cdot 2^{30}$	$2 \cdot 2^{30} \cdot 8,6 \cdot 10^4$ ~ 2^{46}	2^{44}

1000 PC-vel $\approx 2^{54}$ elemi művelet/nap

Valószínűségi tesztek

nem döntenek el teljes biztonsággal, hogy a kérdéses szám prím-e, de a tévedés valószínűsége a teszt többszöri végrehajtásával, tetszőleges küszöbérték alá csökkenthető, gyorsak

Tétel (Fermat): $(p,a)=1$, p prím $\rightarrow a^{p-1} \equiv 1 \pmod{p}$

bármely a poz. egész számra

Fermat teszt: ha létezik $a: a^{n-1} \not\equiv 1 \pmod{n} \rightarrow$

n összetett szám. /Ekkor a az n összetettségének Fermat tanúja./

Tétel: Ha van $a: (a,n)=1$ és a Fermat tanú,

akkor $[1,n)$ legalább fele Fermat tanú

Bizonyítás: legyen a tanú, c_i -k különböző nem tanúk

$$a^{n-1} \equiv 1 \pmod{n}, c_1, c_2, \dots, c_s \text{ nemtanúk} \Rightarrow c_i^{n-1} \not\equiv 1 \pmod{n}$$

$$\Rightarrow (ac_i)^{n-1} \equiv a^{n-1} c_i^{n-1} \equiv a^{n-1} \not\equiv 1 \pmod{n} \Rightarrow ac_i \text{ tanú.}$$

Mivel c_i -k mind különbözők és $(a,n)=1 \rightarrow$

$\rightarrow ac_i$ -k is mind különbözőek.

Azaz: ha van tanú, jó az esély (legalább 50%) találni egyet.

Fermat sejtés: $F_n = 2^{2^n} + 1$ mindig prím: $(n,F) = (0,3), (1,5), (2,17), (3,257), (4,65537)$ Mai sejtés: nincs több F prím
G. A. PAXESON 1961-ben ezzel biz: $F_{13} = 2^{2^{13}} + 1$ nem prím, mivel: $3^{F_{13}} = 3^{2^{2^{13}} + 1} \equiv / \equiv 3$

Megfelel-e ez prímtesztnek (ha m -nek nincs Fermat- tanúja) prímtesztnek?

Carmichael számok

Definíció: Carmichael-szám az olyan összetett szám, amelynek nincs tanúja. (n összetett szám Carmichael szám iff $a^n \equiv a \pmod{n}$ bármely a egészre)

▪Példa: $561 = 3 \times 11 \times 17$

561 C szám bizonyítása:

Megjegyzés:

Nem kell minden a -ra végigpróbálni

/ha n -et tudjuk faktorizálni/:

$561 = (3)(11)(17)$. But for any a ,

$$a^{561} = (a^2)^{280}(a) \equiv a \pmod{3}$$

$$a^{561} = (a^{10})^{56}(a) \equiv a \pmod{11}$$

$$a^{561} = (a^{16})^{35}(a) \equiv a \pmod{17}.$$

Következmény: A Fermat- teszt nem jó prímszámok kereséséhez

Rabin-Miller teszt

Fermat teszt alapja:

$$a^{p-1} \equiv 1 \pmod{p} \text{ /lnko(a,p)=1/}$$

Miller-Rabin teszt alapja:

$$\text{ha } a^2 \equiv 1 \pmod{p}, \text{ akkor } a \equiv \pm 1 \pmod{p},$$

Legyen a /tesztelendő n számra : $n - 1 = 2^k * r$, ahol r ptl. $a^{n-1} = a^{r*2^k} = [a^r]^{2^k} = [a^r]$
 $n / a^{n-1} - 1 = (a^{2^k*r} - 1) = (a^{2^{k-1}*r} + 1)(a^{2^{k-1}*r} - 1) = (a^{2^{k-1}*r} + 1)(a^{2^{k-2}*r} + 1)...(a^r + 1)(a^r - 1)$

Ha n prím, osztja valamelyik tagot.

Miller-Rabin teszt: Egy véletlenül választott n páratlan szám prímszám-e:

Legyen $n - 1 = 2^k * r$, r ptl.

Válasszunk egy $1 < a < n$, $\text{lnko}(a, n) = 1$ számot.

Ha $a^{n-1} = a^{2^k*r} \not\equiv 1 \pmod{n}$, akkor n összetett szám, és a az n összetettségének tanúja.

Ha $a^{2^i*r} = 1 \pmod{n}$, de $a^{2^{i-1}*r} \not\equiv \pm 1 \pmod{n}$, akkor az n összetett szám, és a az n összetettségének tanúja.

Ha $i - t$ csökkentjük $i = k, k - 1, \dots, 1$ -ig, és egyik i -re sem lesz a n tanú,

akkor a teszt valószínűsíti, hogy n prímszám!

Ha minden a -ra n átmegy az MR teszten, akkor n prímszám /ez a tulajdonsága már csak a prímeknek van/

Bizonyítás: Ha $n = n_1 * n_2$, $n_1, n_2 > 1$ ptl. és $\text{lnko}(n_1, n_2) = 1 \rightarrow$

$\rightarrow$ az $x * n_1 + 1 = y * n_2 - 1$ diofantoszi egyenlet megoldható x, y -ra

Ekkor legyen $b = x * n_1 + 1 = y * n_2 - 1 \rightarrow (b - 1) * (b + 1) = b^2 \equiv 1 \pmod{n}$ de $b \not\equiv \pm 1 \pmod{n}$ mégsem teljesül:

$n_1 / (b - 1)$ és $n_2 / b + 1 \rightarrow n$ nem osztja $b - 1$!, azaz

ha n összetett szám, akkor létezik olyan b : $b^2 \equiv 1 \pmod{n}$, hogy b -re nem teljesül a $b \equiv \pm 1 \pmod{n}$

Nyilván, ha p prím, nincs MR tanúja.

A Miller-Rabin teszt műveletigénye:

$$O(\log_2^3 n)$$

Rabin-Miller teszt

Ha n összetett szám, könnyű bizonyítani (a Fermat teszthez hasonló technikával), hogy az $[1, n)$ intervallumnak legalább a fele MR tanú (ld. pl. T.H.Cormen, C.E.Leiserson, R.L.Rivest: Algoritmusok c. könyv: 33.38 Tétel)

Ha n összetett szám, nagy (legalább $\frac{3}{4}$) valószínűséggel találunk a tanút az összetettségre:

Bizonyítás, pl.: <http://math.mit.edu/classes/18.783/LectureNotes13.pdf>

Theorem 13.8 (Monier–Rabin, 1980). *Let N be an odd composite integer. Then, the probability that a random integer $a \in [1, N - 1]$ is a witness for N is at least $3/4$.*

A fenténél sokkal erősebb állítás is igaz:

Theorem 13.11 (Damgård-Landrock-Pomerance). *Let N be a random odd integer in $[2^{k-1}, 2^k]$. Let a be a random integer in $[1, N - 1]$. Then, if a is not a witness for N , then*

$$\Pr[N \text{ is prime}] \geq 1 - k^2 \cdot 4^{2-\sqrt{k}}.$$

Bizonyítás: Damgård, P. Landrock, and C. Pomerance, Average case error estimates for the strong probable prime test, 1993: <http://www.math.dartmouth.edu/~carlp/PDF/paper88.pdf>

MR Teszt 561-re (Carmichael szám):

$$561 - 1 = 35 \times 2^4, a=2\text{-re}$$

Initialization: $T = 2^{35} \bmod 561 = 263 \bmod 561$

$k = 1:$ $T = 263^2 \bmod 561 = 166 \bmod 561$

$k = 2:$ $T = 166^2 \bmod 561 = 67 \bmod 561$

$k = 3:$ $T = 67^2 \bmod 561 = +1 \bmod 561$

→ **a composite**

Prímkeresés:

- Választunk nagy véletlen ptl. Számot: n ,
- leosztuk az első x prímmel, ha nem bukik el
- MR teszt
  - választunk a -t $(1, n)$ között, megnézzük: $(a, n) = 1$ teljesül-e /euklideszi alg./
    - ha nem: n összetett szám;
    - ha igen, elvégezzük az MR tesztet
  - Új a -t választunk, amíg a kellő hibaküszöböt elérjük.

L

Annak valószínűsége, hogy egy véletlenül választott x bites szám prím legyen:

$$\frac{\pi(2^x) - \pi(2^{x-1})}{2^x - 2^{x-1}} \approx \frac{\frac{2^x}{\ln 2^x} - \frac{2^{x-1}}{\ln 2^{x-1}}}{2^{x-1}} = \frac{2}{x * \ln 2} - \frac{1}{(x-1) * \ln 2} = \frac{2x - 2 - x}{x * (x-1) * \ln 2} \approx \frac{1}{x * \ln 2}$$

n bitben:	512	1024	2048
prím valószínűsége:	0,002818	0,001409	0,000704
minden x-edik véletlen:	355	710	1 420

	Time / # Tested		
	256 bits	512 bits	1024 bits
MillerRabin(20)	1.75 / 94	36.5 / 371	210 / 504

http://teal.gmu.edu/courses/ECE543/project/slides_1999/dong.pdf

Az RSA algoritmus analízise

a) Felhasználói oldalon

Hogyan lehet megfelelő (?) paramétereket, pl. kellően nagy prímeket generálni;

b) Az RSA kriptó-analízise /támadása/

Matematikai módszerek

Egyéb módszerek

$n=p*q$ faktorizálása

Rossz paraméter-
választás esetén

Jó paraméter-
választás
esetén

$|p-q|$ „kicsi”
 $n^{1/2}$ -től próba

Mekkora n -et
tudunk
faktorizálni?
($n=p*q$)

Pl. programhiba, vagy
csapda /ld. később/

Pl. $p-1$, $q-1$ -nek
nincs „nagy”
prímosztója,...

„Kicsi” d

Lehetséges-e $\varphi(n)$, vagy d
faktorizációnál gyorsabb
meghatározása

Állítás: $\varphi(n)$ /és (e,n) /
ismeretében n hatékonyan
faktorizálható.

Állítás: d /és (e,n) / ismertében
 n nagy valószínűséggel
hatékonyan faktorizálható

Lehetséges-e faktorizáció,
 $\varphi(n)$ vagy d
meghatározása nélkül az
üzenetek megismerése
vagy a digitális aláírás
hamisítása

Pl.:
„kicsi” e ;
„kicsi” a lehetséges üzenetek tere;
stb.

Hibás paraméterválasztások esetén működő támadások

John Pollard-féle „p-1” faktorizációs módszer: 1974

p-1 vagy q-1-nek nincs „nagy” prímosztója

1. **Állítás:** Ha ismerjük p-1 egy v többszörösét, RSA IFP megoldható (p visszaállítható)

$\forall a, (a, p) = 1 \Rightarrow a^v \equiv 1 \pmod{p} \Rightarrow r = \text{lncok}(a^{k \cdot p} - 1, n) \text{ osztója } n$ -nek, ezért r egy jelölt p vagy q-ra.

2. **Állítás:** Ha p-1 -nek csak „kis” prímosztói vannak, akkor meghatározható p ismerete nélkül is p-1 egy v többszöröse: $v = k \cdot (p-1)$.

v "kitalálása": Válasszunk egy B korlátot, erre számoljunk egy

lehetséges v értéket: $v = \prod_{\substack{q \text{ prím} \\ q^{k(q)} \leq B < q^{k(q)+1}}} q^{k(q)}$ /minden q < B prímsre a max k(q) -ra/

Ha $p-1 = \prod_i q_i^{k_i}$ és $q_i^{k_i} < B$ minden i-re $\Rightarrow v$ többszöröse p-1 -nek.

Algoritmus: Választunk B-t, ehhez számoljuk v-t $q^k < B; k = \lfloor \log_q B \rfloor$

Választott a-ra számoljuk $r = \text{lncok}(a^v - 1, n)$ -t, megnézzük: ha r nem osztja n-et, új B-t választunk.

Hogyan generáljunk?

A Sophie Germain prime is a prime p such that 2p + 1 is also prime.

Az első néhány Sophie Germain-prím: 2,3,5,11,..., 1439, 1451, 1481, 1499, 1511, 1559...

Algorithm	Running time
Pollard's p - 1 algorithm	$\mathcal{O}(B \log B (\log n)^2 + (\log n)^3)$

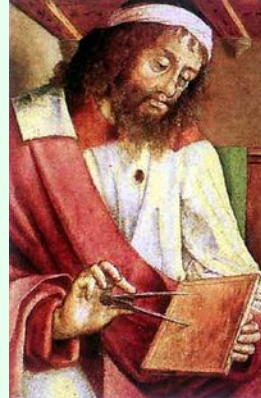
Let $\pi^*(x)$ denote the number of Sophie Germain primes up to x.

Conjecture 5.24. We have

$$\pi^*(x) \sim C \frac{x}{(\log x)^2}, \quad C \approx 1,32$$

John Pollard-féle „p-1” faktorizációs módszer **javítása:** Ha két határérték van: $B_1 < B_2$, csak egy nagy prímosztója van n-nek B_1 és B_2 között, a többi B_1 -nél kisebb. (pl. $B_1 = 10^6, B_2 = 10^{10}$ /Atkin, Rickert, 1984/)

Williams **p+1 módszer** /1982/: a p-1 módszer egy variánsa ún. Lucas sorozatokkal

Euklidészi algoritmus /i.e. IV. század/:

két természetes szám legnagyobb közös osztójának meghatározására.

Ha a és b pozitív egész számok:

$$a = b \cdot q + r \rightarrow \text{luko}(a, b) = \text{luko}(b, r),$$

így a problémát visszavezeti két kisebb szám legnagyobb közös osztójának meghatározására.

Folytatva az eljárást, az utolsó, 0-tól különböző maradék a legnagyobb közös osztó

- $a = b \cdot q_1 + r_1$
- $b = r_1 \cdot q_2 + r_2$
- $r_1 = r_2 \cdot q_3 + r_3$
- ...

ahol

$$|b| > r_1 > r_2 > r_3 > \dots \geq 0$$

A maradék véges sok lépés után nulla lesz,

$$r_{n-1} = r_n \cdot q_{n+1} (+0)$$

Példa:

$\text{luko}(2205, 252)$:

$$2205 = 252 \cdot 8 + 189,$$

$$252 = 189 \cdot 1 + 63,$$

$$189 = 63 \cdot 3 + 0, \text{ így } 63/189 \text{ (és egyben luko)}$$

és $63/2205$ és egyben $63/252$ luko is

és $63/252$ is (egyben luko)

Általánosított euklideszi algoritmus:

adott $a, b > 0$ egészek, határozzuk meg x, y -t: $a \cdot x + b \cdot y = z = \text{luko}(a, b)$

A fenti példában: $a=2205, b=252$, így $189=3 \cdot 63 \rightarrow 252=(3+1) \cdot 63 \rightarrow$

$$2205=(8 \cdot 4 + 3) \cdot 63: \mathbf{x=35; y=4; z=63} \quad (= \text{luko}(2205, 252))$$

Euklidészi algoritmus sebessége

Fibonacci ($\approx 1170-1250$) számok:

0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144, 233, 377, 610, ...

$$F_n = \begin{cases} 0, & \text{ha } n = 0 \\ 1, & \text{ha } n = 1 \\ F_{n-1} + F_{n-2}, & \text{ha } n > 1 \end{cases}$$

A szomszédos Fibonacci-számok aránya (F_{n+1}/F_n) Φ -hez,

az aranymetszés értékéhez tart: $\Phi = \frac{1 + \sqrt{5}}{2} \approx 1,6180$

Binet formula:
$$F_n = \frac{(1 + \sqrt{5})^n - (1 - \sqrt{5})^n}{\sqrt{5} \cdot 2^n} \approx \frac{1}{\sqrt{5}} \left[\left(\frac{3,24}{2}\right)^n - \left(\frac{-1,76}{2}\right)^n \right]$$

$$x = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{F_{n+1}}{F_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{F_n + F_{n-1}}{F_n} = 1 + \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{F_{n-1}}{F_n} = 1 + \frac{1}{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{F_n}{F_{n-1}}} = 1 + \frac{1}{x} \rightarrow x^2 = x + 1$$

Tétel: Lamé tétele

Ha az euklideszi algoritmusban $a > b \geq 0$ és $b < F_{k+1}$ valamely $k > 0$ -ra, akkor a rekurziós hívások száma kevesebb, mint k .

$$F_k \approx \frac{1}{\sqrt{5}} \Phi^k, \quad \Phi \approx 1,618, \quad \log_{10} \Phi \approx 0,2089, \quad \frac{1}{\log_{10} \Phi} \approx 4,78 \approx 5$$

$$\log_{10} F_k \approx k \cdot \log_{10} \Phi - \log_{10} \sqrt{5}$$

$$k \approx \frac{1}{\log_{10} \Phi} \cdot \log_{10} F_k + \frac{\log_{10} \sqrt{5}}{\log_{10} \Phi} \approx 5 \cdot \log_{10} F_k \approx 5 \cdot \log_{10} b$$

Lamé tételének következménye: Ha $F_k \leq b < F_{k+1}$, akkor

a rekurziós hívások száma $< k$, és $k \approx b$ 10-es számrendszerbeli jegyeinek 5-szöröse.

Pl. ha $b \approx 10^{100}$, akkor a rekurziós hívások száma kb. 500.

Hibás paraméterválasztások esetén működő támadások

Kicsi e kódoló kulcs választása

Biztonságosnak tekinthető az $e = 65537 = 2^{16} + 1$ választás, ami már elegendően nagy ahhoz, hogy ezek a támadások ne működjenek;

2-es számrendszerbeli alakjában mindössze 2 darab 1-es található, így $x^e \pmod n$ számítása hatékony.

Biztonságosnak tekinthető a $d > n^{1/2}$ választás

„Kicsi” d választása

Tétel (Wiener, 1990): Ha $n=pq$ és $q < p < 2q$ valamint $d < 1/3 * n^{1/4}$, akkor $< n, e >$ ismeretében n hatékonyan faktorizálható

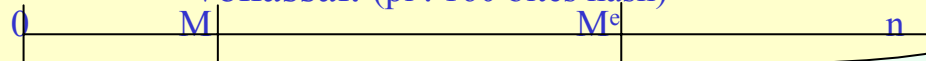
<http://www.iacr.org/archive/pkc2006/39580001/39580001.pdf>

Attack for $d_p, d_q < \min \left\{ \frac{1}{4} \left(\frac{N}{e} \right)^{\frac{2}{5}}, \frac{1}{3} N^{\frac{1}{4}} \right\}$

$d_p = d \pmod{p-1}$ and $d_q = d \pmod{q-1}$ both are small.

Előny: (kisebb hatványra kell emelni) Ettől az RSA alapját képező *nehéz probléma megoldása nem könnyebb*, azonban a titkosított ($x^e \pmod n$) üzenetből x kiszámítása könnyebb lehet:
e=3 választás kockázata:

a) „kicsi M”-re egyszerű (nem mod) köbgyök-vonással. (pl. 160 bites hash)

b) „Hastad üzenetszórásos támadása”

Pl. ha $e=3$ és **3 helyre küldik el ugyanazt az üzenetet:** $C_1=M^3 \pmod{n_1}$, $C_2=M^3 \pmod{n_2}$, $C_3=M^3 \pmod{n_3}$, ha n_i -k páronként relatív prímek, a CRT (kínai maradéktétel) alapján az üzenethez kiszámítható $C = M^3 \pmod{n_1 * n_2 * n_3}$ és mivel $M < n_i$, $M^3 < n_1 n_2 n_3$, így M köbgyök-vonással megkapható.

c) Coppersmith, Franklin, Reiter **related message attack**

Pl. ha $e=3$ és m , valamint $m+1$ is kódolásra kerül:

$c_1 = m^3 \pmod n$, $c_2 = (m+1)^3 \pmod n$, bár az egyenlet (kőb gyök) megoldása nehéz, számoljuk:

$$c_2 = (m+1)^3 = m^3 + 3m^2 + 3m + 1 = c_1 + 3m^2 + 3m + 1$$

$$\frac{c_2 + 2c_1 - 1}{c_2 - c_1 + 2} = \frac{(m+1)^3 + 2m^3 - 1}{(m+1)^3 - m^3 + 2} = \frac{3m^3 + 3m^2 + 3m}{3m^2 + 3m + 3} = m$$

Általánosítás: $m_2 = \alpha m_1 + \beta$, (α, β) ismert, valamint $e > 3$ esetére is

Hibás paraméterválasztások esetén működő támadások

Az m üzenet ún. fix pont:

$$c = m^e = m \pmod{n}$$

Az üzenetek megismerése faktorizáció, $\varphi(n)$ vagy d meghatározása nélkül

Backgrounds

```

prime numbers and  $\varphi(n)$ :
  p = 13
  q = 11
  n = p * q = 143
   $\varphi(n) = (p - 1) * (q - 1) = 120$ 

coprime number to  $\varphi(n)$ :
  e = 7
   $e * d \equiv 1 \pmod{\varphi(n)}$ 
   $7 * 103 = 721 = 1 + 6 * 120$ 
  d = 103

public key:
  n = 143
  e = 7

private key:
  n = 143
  d = 103

operations:
  data = 3
    
```

p=13	q=11	
N=143, $\varphi(N)=120$		
fix pontok	e-k	Összes üzenet
száma:	száma:	%-ban
9	6	6,3
15	6	10,5
21	6	14,7
33	2	23,1
39	6	27,3
55	2	38,5
77	2	53,8
143	1	100,0

Blakley-Borosh fix pont tétel /1979/: $\#(\text{fix pont}) = [1 + \ln_{ko}(e-1, p-1)] * [1 + \ln_{ko}(e-1, q-1)]$; ha $n > n_0$ küszöbértéknél

Bizonyítást ld. pl.: http://www.inf.elte.hu/karunkrol/digitkonyv/Jegyzetek2010/A_rejtjelezes_nehany_kerdese.pdf

Extrém eset: $e = \varphi(n) + 1$, ekkor az összes üzenet fix pont!!!

Pl. ha $e = 2^k + 1$, és $p-1 = 2 * P$, $q-1 = 2 * Q$, P, Q ptl, akkor a fix pontok száma minimális!

Hibás paraméterválasztások esetén működő támadások

Backgrounds

Az üzenetek megismerése faktorizáció, $\varphi(n)$ vagy d meghatározása nélkül

```

RSA
prime numbers and phi
p = 13 (private)
q = 11 (private)
n = p * q = 143 (public)
phi(n) = (p - 1) * (q - 1) = 120

coprime number to phi(n):
e = 7 (public)
e * d ≡ 1 (mod phi(n))
7 * 103 = 721 = 1 + 6 * 120
d = 103 (private)

public key:
n = 143
e = 7
    
```

p=13	q=11		
N=143, fi(N)=120			
e=7	message / Iterációs szám:	e=11	message / Iterációs szám:
	6: 4 db		23: 2 db
	11: 2 db		54: 2 db
	20: 4 db		64: 1 db
	63: 4 db		86: 2 db
	64: 4 db		125: 2 db
	67: 2 db		126: 2 db
	69: 4 db		127: 2 db
	106: 4 db		133: 2 db
	113: 4 db		138: 2 db
	127: 4 db		142: 1 db
e=13	message / Iterációs szám:	e=11	message / Iterációs szám:
	34: 1 db		34: 1 db
	35: 4 db		35: 4 db
	49: 4 db		49: 4 db
	59: 4 db		59: 4 db
	62: 4 db		62: 4 db
	75: 4 db		75: 4 db
	78: 1 db		78: 1 db
	120: 1 db		120: 1 db
	123: 4 db		123: 4 db
	137: 4 db		137: 4 db

SIMMONS iterációs támadás:
 $C = m^e \pmod{n}$, n , e , c ismert
 Számoljuk ki:

$$C^e, C^{e^2}, C^{e^3}, \dots, C^{e^j} \text{ amíg}$$

$$C^{e^j} = c, \text{ ekkor } C^{e^{j-1}} = m$$

Superencryption attack

Simmons, Norris, 1977

Typically, number of iterations very large if p and q chosen at random

Additional protection may be achieved if:

$p-1$ has a large prime factor r_p

$q-1$ has a large prime factor r_q

r_p-1 has a large prime factor t_p

r_q-1 has a large prime factor t_q

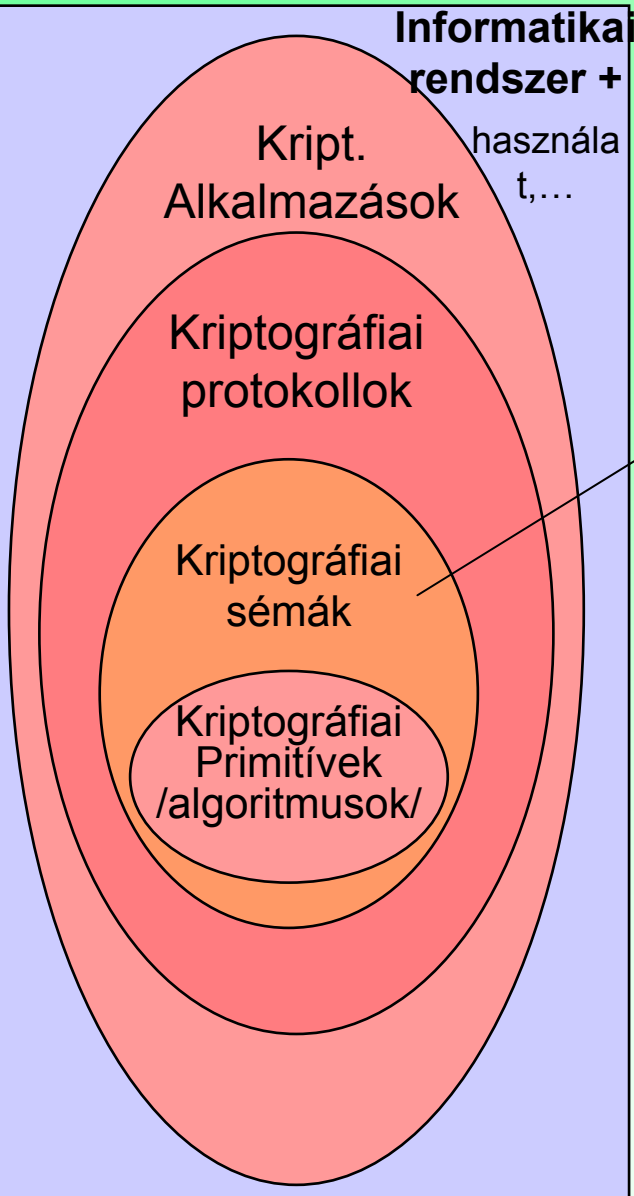
$$e^{(rp-1)/tp} \pmod{r_p} \neq 1$$

$$e^{(rq-1)/tq} \pmod{r_q} \neq 1$$

For these conditions

$$\# \text{ of iterations, } k \geq t_p \cdot t_q$$

Az üzenetek megismerése
faktorizáció, $\varphi(n)$ vagy d
meghatározása nélkül

„Kicsi” üzenet vagy
Üzenet „kicsi” darabokra bontása

a) 2010-es hackerversenyen az m -et túl kicsi (byte-nyi) darabokra bontották, így egyszerű helyettesítéssel fejthető volt az üzenet.

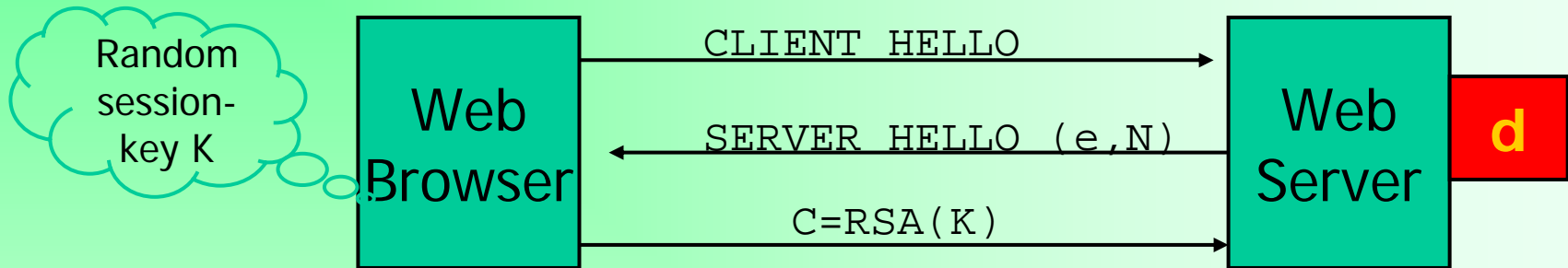
b) „kicsi” üzenetre homomorf struktúra kihasználása:
 $E(m_1) * E(m_2) = E(m_1 * m_2)$:

$$c_1 \equiv m_1^e, c_2 \equiv m_2^e, \text{ ekkor } c_1 * c_2 \equiv (m_1 * m_2)^e$$

Textbook attack az RSA ellen

„Rövid” üzenet kódolásának veszélyei:

Textbook attack az RSA ellen

- Ha a Session-key K 64 bites: $K \in \{0, \dots, 2^{64}\}$ /pl. DES kulcs/
  - A támadó látja: $C = K^e \pmod{n}$

- Tegyük fel, hogy $K = K_1 \cdot K_2$ ahol $K_1, K_2 < 2^{34}$

Ekkor: $C / K_1^e = K_2^e \pmod{N}$

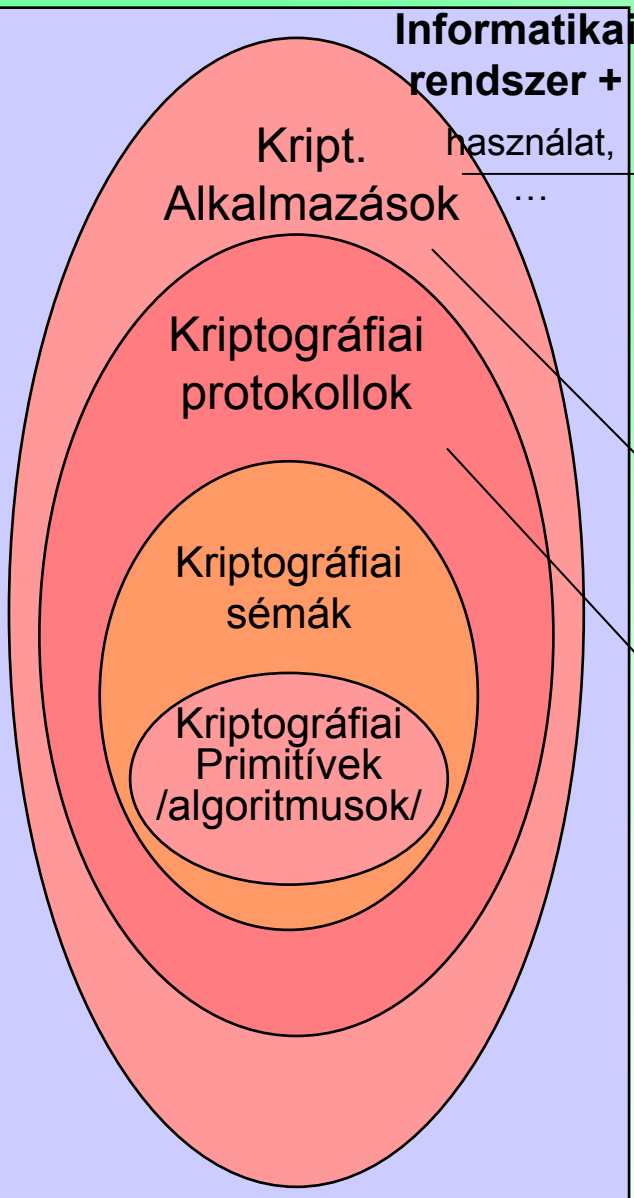
- Építsünk adatbázist: $C/1^e, C/2^e, C/3^e, \dots, C/(2^{34})^e$. műveletigény: $2^{34} \cdot c$
Teszteljük K_2 -t: $K_2 = 0, \dots, 2^{34}$, amíg K_2^e -t megtaláljuk az adatbázisban.
time: $2 \cdot 2^{34} \cdot 34 \cdot c$

- Támadás műveletigénye : $\approx 2^{40} \ll 2^{64}$

Következtetés:

Célszerű a „rövid” kódolandó üzenetet kiegészíteni: „padding”

Kriptográfiai rendszer

Az üzenetek megismerése
faktorizáció, $\varphi(n)$ vagy d
meghatározása nélkül

Közös modulus választása

Pl. központi
kulcsgenerálási hiba

- Számítható $e*d-1$: $\varphi(n)$ egy többszöröse (belső támadás)
- Ha ugyanazt az üzenetet küldi két feladó (külső támadás)

$$C_1 = m^{e_1} (n); C_2 = m^{e_2} (n)$$

Támadó ismeri: $n, e_1, e_2, c_1, c_2,$

Euklideszi algoritmussal számolja r, s -t: $r*e_1 + s*e_2 = 1$

$$\text{Ahonnan: } (c_1^{-1})^{-r} * c_2^s = m^{re_1 + se_2} = m$$

Rendszeren belül p közös, különböző q -kat generálnak

$$\text{Inko}(n_1 = p * q_1, n_2 = p * q_2)$$

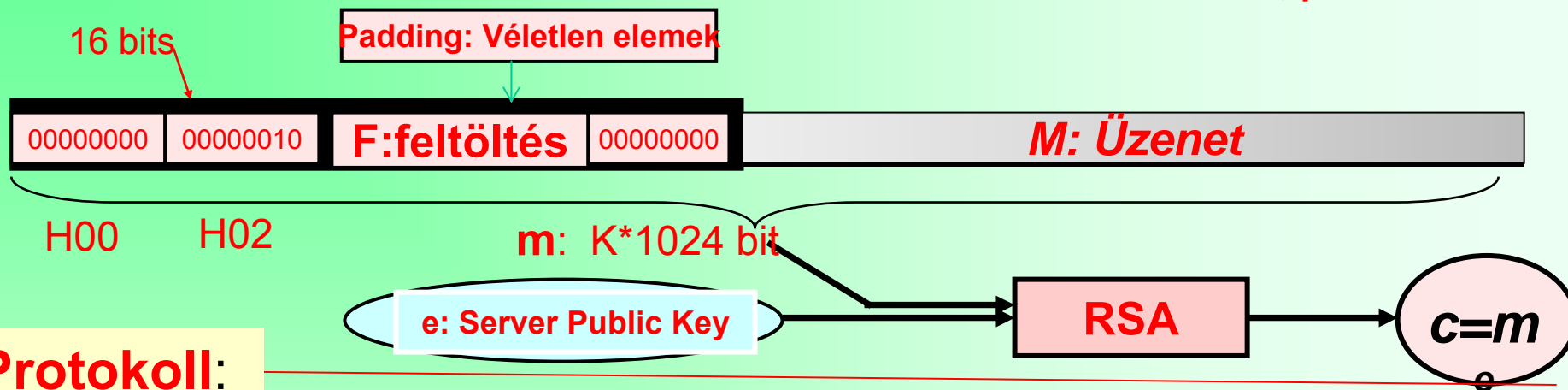
RSA-PKCS #1 v1.5 Encryption

Homomorf struktúra kihasználása: $E(m_1) * E(m_2) = E(m_1 * m_2)$

CCA: „Chosen Ciphertext Attack”

RSA-PKCS #1 v1.5 Encryption

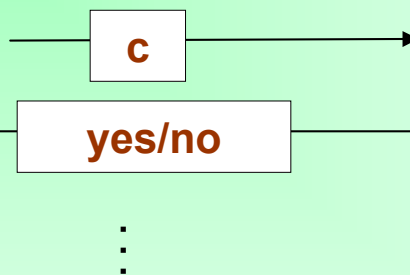
Széleskörűen elterjedt a web szerverek és browserek használatában, pl. SSL/TLS

Protokoll:

Kliens Ismeri a szerver nyilvános kulcsait:
(n,e);

Titkosítja az M üzenetet /m
hatványaként/

Szerver:

Megoldja a titkosított üzenetet,
és visszajelzi, hogy helyes-e
az ellenőrzés

Bleichenbacher (1998): "Million Message Attack"

<http://archiv.infsec.ethz.ch/education/fs08/secsem/Bleichenbacher98.pdf>

A támadónak **M** ismeretlen, **C** és **e** ismert: $C = (m)^e = (00,02,F,00,M)^e$

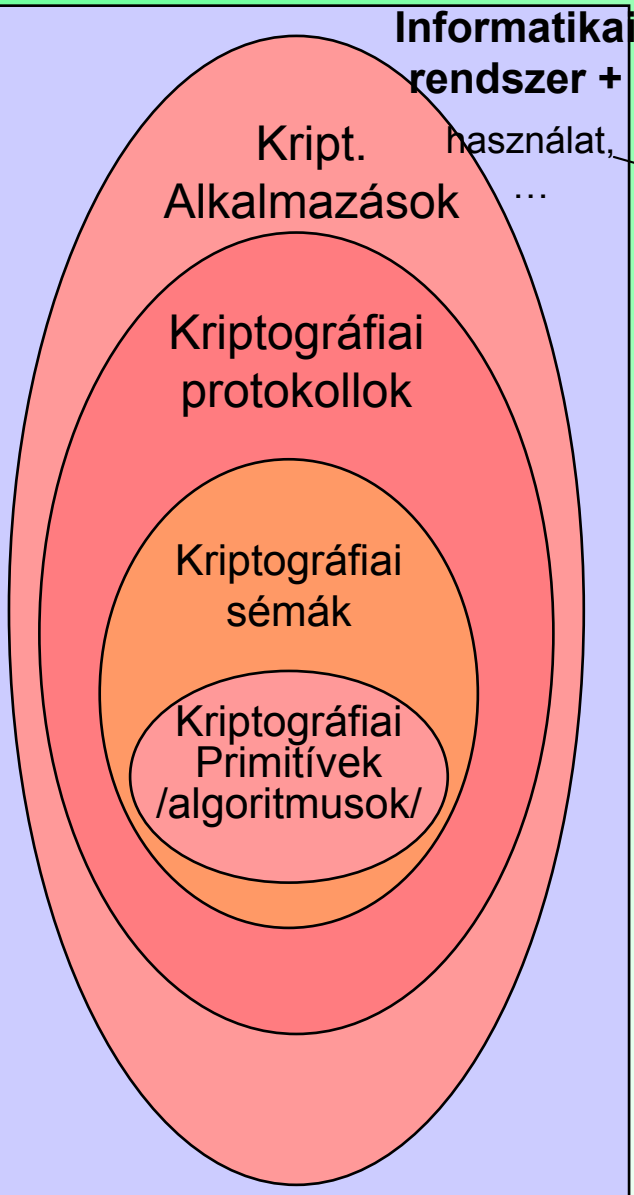
A támadó választ egy véletlen r ($r < 1024$ bites) számot, kiszámolja:

$$C' = r^e \cdot c = (r \cdot m)^e, \text{ Elküldi a szervernek } C' \text{-t}$$

⇒ A támadó tesztelni tudja, melyik C' -re lesz megoldás után az első két byte: „00,02”.

⇒ Kb. 1.000.000 „üzenet” -re adott szerver válaszból **M** meghatározható

Az üzenetek megismerése
faktorizáció, $\varphi(n)$ vagy d
meghatározása nélkül

Megtévesztéses (Social Attack)

Tf. **A** küld üzenetet **B**-nek (**B** nyilvános kulcsával): $c=E(m)=m^e$

A **T** támadó választ egy s „üzenetet” (amelynek kiszámolja az s^{-1} inverzét), lerejtjelzi s -t, majd elküldi **B**-nek a $c'=c*s^e$ üzenetet.

B megoldja a kapott c' üzenetet: $(c*s^e)^d=m*s$ és látja nem értelmes, visszakérdez **T**-től.

T megírja: küldje vissza a kapott üzenetet, ellenőrzi mi lehet a baj.

T megfejti az eredeti üzenetet: $s*m*s^{-1}=m$.

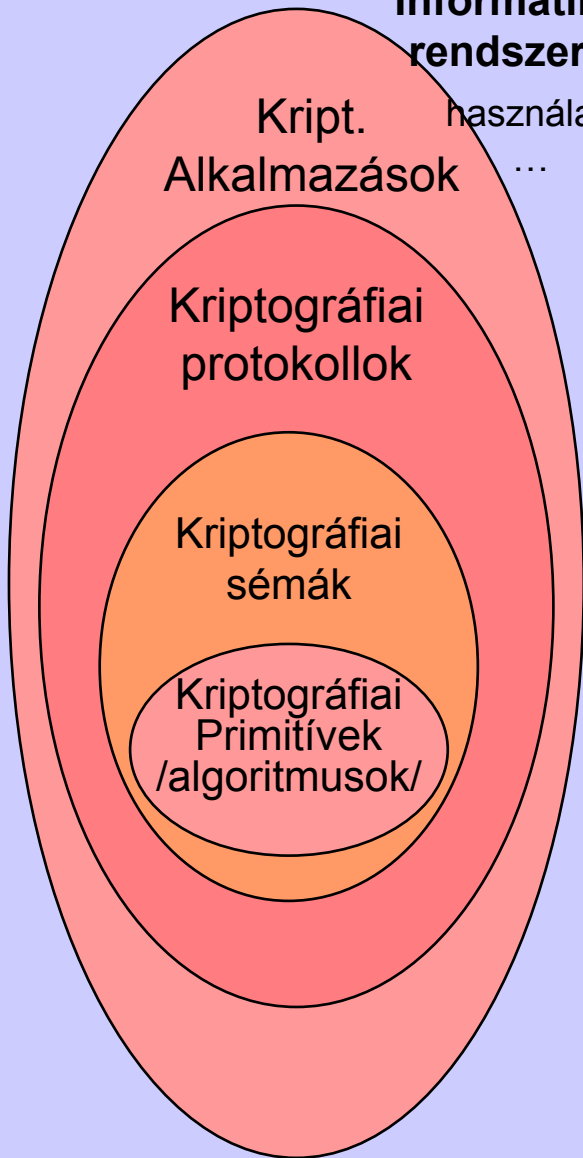

A hash támadása nem az RSA analízise

homomorf struktúra kihasználása

A digitális aláírás hamisítása
faktorizáció, $\varphi(n)$ vagy d meghatározása nélkül

Informatikai rendszer +

használat, ...

Tegyük fel, hogy egy **T** támadó hamisítani akarja **XY** aláírását /saját dokumentumot akar aláírni XY nevében/.

Ehhez ismeri XY sok üzenetét (m_i), és a $H(m_i)$ hash kép aláírását:
 $s(m_i) = (H(m_i))^d \text{ mod } n$

Valamint **T** ismeri XY nyilvános kulcsait .

T kiválaszt **XY**-nak t db. olyan m_i üzenetét, amelyek hash képe: $H(m_i)$ B -smooth / $t > \pi(B)$, $i=1,2,..,t$ /:

Egy poz. egész számot **B-smooth**-nak nevezünk, ha az összes prímosztója nem nagyobb B -nél:
$$H(m_i) = \prod_{j=1}^{\pi(B)} p_j^{v_{ij}}, \quad 1 \leq i \leq t, \quad p_j \leq B$$

P1: **MD5**(message 30854339) = 955dd317dd4715d26465081e4bfac00=
 $= 2^{14} * 3 * 5^3 * 13 * 227 * 1149 * 1789 * 2441 * 4673 * 4691 * 9109 * 8377619$

A támadás alapja:

Ha $S_1 = M_1^d \text{ mod } n$, $S_2 = M_2^d \text{ mod } n$,
akkor $S = S_1 * S_2 = M_1^d M_2^d = (M_1 * M_2)^d \text{ mod } n$.

Az RSA alapú aláírás támadása

$$H(m_i) = \prod_{j=1}^{\pi(B)} p_j^{v_{ij}}, \quad 1 \leq i \leq t, \quad p_j \leq B$$

A támadó az m' hamis üzenetet akarja XY nevében aláírni, ehhez tud generálni olyan hamis m üzenetet, amelynek hash képe szintén B -smooth:

$$H(m) = \prod_{j=1}^{\pi(B)} p_j^{w_j}, \quad 1 \leq i \leq t, \quad p_j \leq B$$

$$v_{11}x_1 + v_{12}x_2 + \dots + v_{1t}x_t \equiv w_1 \pmod{e}$$

$$v_{21}x_1 + v_{22}x_2 + \dots + v_{2t}x_t \equiv w_2 \pmod{e}$$

A támadó megoldja $x_1, x_2, \dots, x_{\pi(B)}$ - re a következő lineáris kongruencia-rendszert /ahol a sorok már lin. ftt-ek/:

$$v_{t1}x_1 + v_{t2}x_2 + \dots + v_{tt}x_t \equiv w_t \pmod{e}$$

A kongruenciákból következik,

hogy $w_i = v_{i1}x_1 + v_{i2}x_2 + \dots + v_{it}x_t + k_i * e$

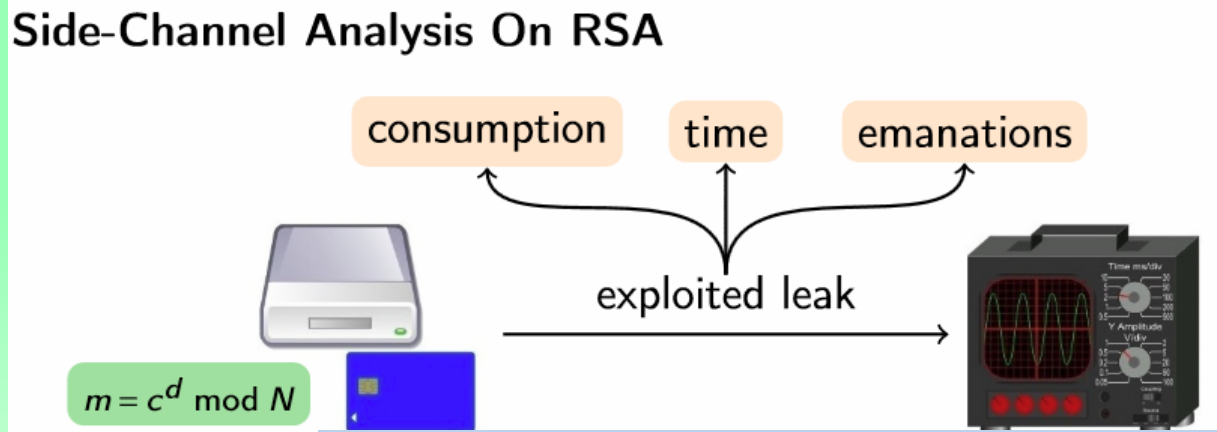
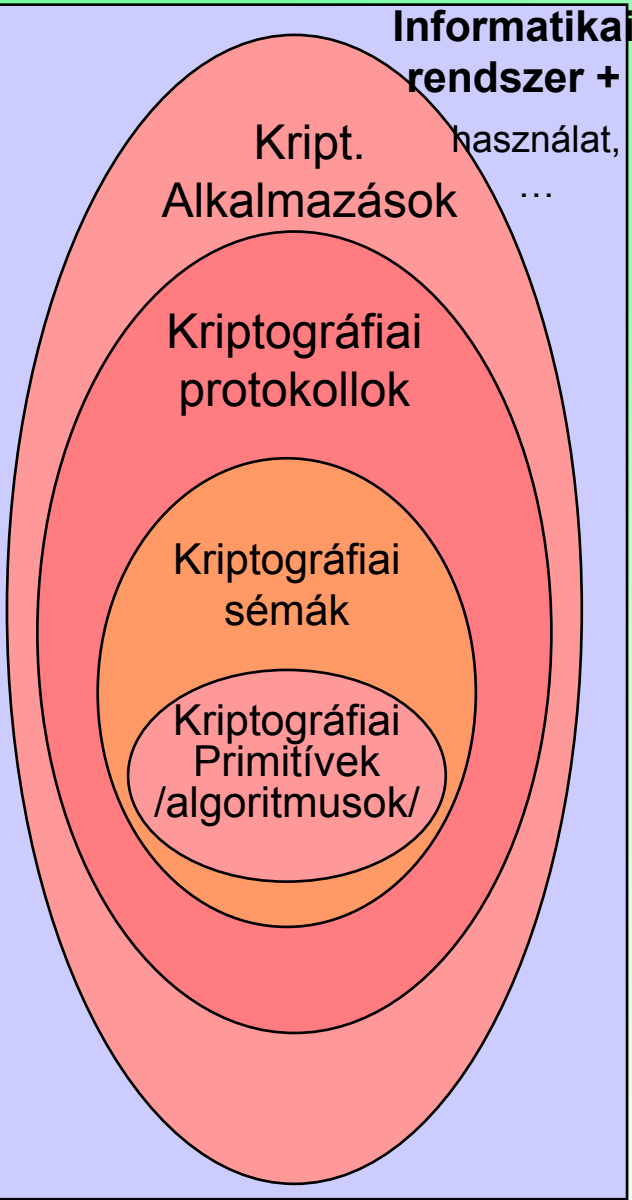
Ekkor a hamis m üzenet hash képe

$$H(m) = H(m_1)^{x_1} * H(m_2)^{x_2} * \dots * H(m_t)^{x_t} * \left(\prod_{j=1}^t p_j^{k_j} \right)^e$$

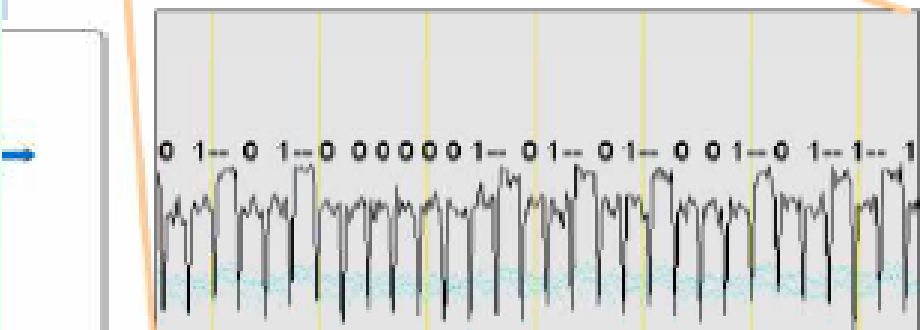
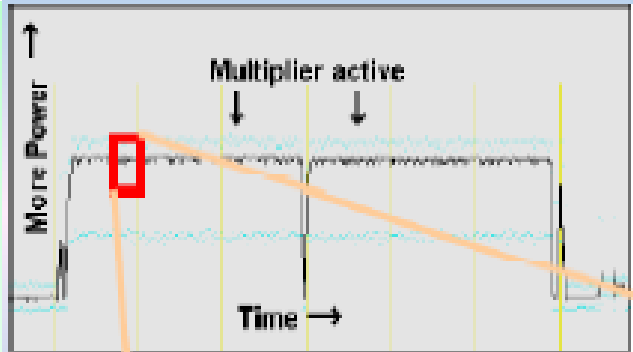
A támadó által (e és sok m_i aláírásának ismeretében) számolható a hamis aláírás:

$$s = s_1^{x_1} * s_2^{x_2} * \dots * s_t^{x_t} * \left(\prod_{j=1}^t p_j^{k_j} \right) \pmod{n}$$

Egyéb támadások

POWER ATTACK

RSA-támadás: árulkodó hibák

Írta: **Barna József** | 2010-04-28 09:49 | Forrás: IT café

Kutatók egy újfajta módszerrel, irányítottan előidézték számítási hibákra és az OpenSSL egyik hiányosságára támaszkodva vissza tudtak fejteni egy 1024 bites RSA-kulcsot.

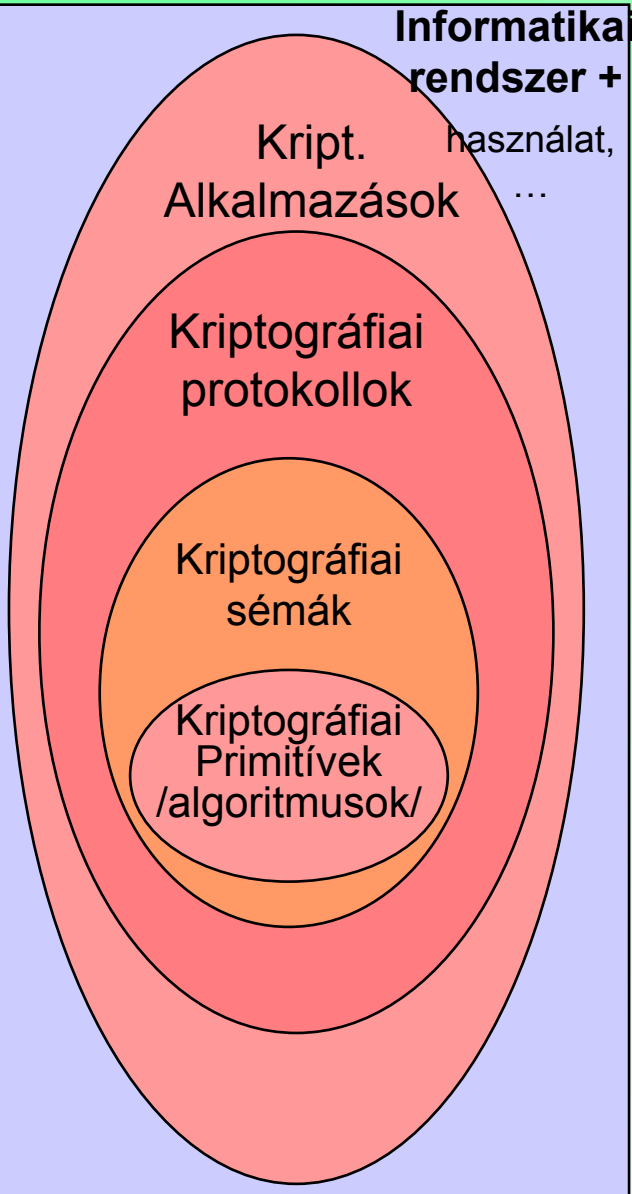
Egy, a kriptográfiai algoritmusok elleni újszerű támadást mutattak be nemrég amerikai kutatók.

Az eljárás lényege az, hogy a hitelesítést végző szerver mikroprocesszorát az üzenetek dekódolásához szükséges algoritmusok, konkrétan a moduláris hatványozás végrehajtása során hibás műveletvégzésre „kényszerítik”, majd az így generált hibás aláírásokból visszafejtik a titkos kulcsot. A kérdés az, hogy hogyan lehet számítási hibák elkövetésére kényszeríteni a processzor aritmetikai egységét? A kutatók szerint ez meglehetősen egyszerű, mivel a mai modern mikroprocesszorok szorzója (szorzást végző egysége) különösen érzékeny az időzítésre, ezért ha valamilyen külső behatással sikerül a jelterjedést lassítani, ez fog elsőként hibázni. A támadás konkrét megvalósítása során egy SPARC architektúrájú beágyazott chipen a tápfeszültség csökkentésével érték el a kívánt hatást.

Azt, hogy a cél eléréséhez melyik nem gyári feszültségérték a legideálisabb, a processzorral szorzásokat végeztetve kísérletezték ki. Úgy találták, hogy a gyári 1,3 voltos tápfeszültséget 1,25 voltra csökkentve ideális a hibaarány: így az aláírások 88 százaléka volt helytelen, és ezeknek 12 százaléka tartalmazott olyan egybites hibát, amely a visszafejtésnél használható. A rossz kulcsokat aztán a kutatók egy, az OpenSSL-ben lévő hibát kihasználva tudták megszerezni: az SSL-titkosításra és hitelesítésre széles körben használt csomag rögzített ablakos hatványozási algoritmusa nem ellenőrzi az eredményül kapott aláírás helyességét, az aláírást ellenőrzés nélkül elküldi az azt kérő kliensnek. A hibás aláírások és az üzenetek ismeretében aztán egy 81 darab Pentium 4 processzoros gépből álló klaszteren 104 óra alatt visszafejtették az 1024 bit hosszúságú titkos (privát) RSA-kulcsot.

http://itcafe.hu/hir/rsa-tamadas_openssl_fault-based_sparc.html

Egyéb támadások

A számítógép feletti rendelkezés jogosulatlan átvételével

pl. a titkos kulcs ellopásával

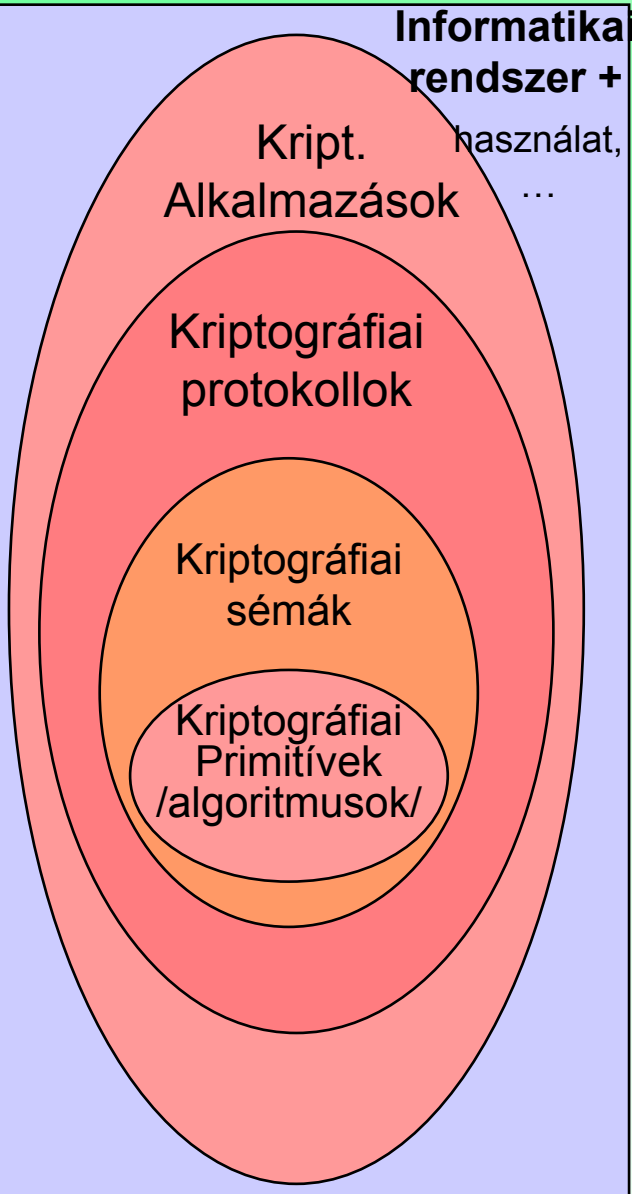
Védelem (pl. elektronikus aláírásnál):

SSCD /BALE/ használatát írja elő az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. Törvény:

SSCD PP szerint,

Common Criteria szerint értékelt termékek használatával

Egyéb támadások

Csapda lehetőség:

A program választ p 1024 bites prímet, a programozó választ a, b konstans úgy, hogy $q = a \cdot p + b$ teljesítse a p -től eltérés követelményét.

A program teszteli, q prím-e, ha nem keres új p -t.

Ekkor $n = p \cdot q = a \cdot p^2 + b \cdot p$.

Ha (n, a, b) ismert a támadónak, p -re megoldható.

/Pl. $a=1$ és b egy tetszőleges 1025 jegyű konstans./

Védelem:

- Vagy mi írjuk meg a prímtesztet, vagy,
- Csak akkor fogadjunk el prímteszt algoritmust, ha az megfelelően ellenőrzött (pl. nyílt forráskódú és átnéztük: csak a szükséges programok vannak benne)

Az RSA és a faktorizáció fejlődése

n faktorizálásához keresünk x, y poz. egész számokat: $x^2 = y^2 \pmod n$

Ha n osztja $(x - y)(x + y) \rightarrow \text{Inko}(x - y, n)$, vagy $\text{Inko}(x + y, n)$ lehet nem triviális faktora n -nek

Az RSA IFP kutatások ösztönzésére, valamint a gyakorlatban, belátható időn belül faktorizálható számok nagyságára vonatkozó korlát megismerése érdekében hozták létre az *RSA Factoring Challenge-et*. Ezért – pénzdíj ellenében – különböző nehézségű faktorizációs problémákat tűztek ki:

Faktorizálási fordulópontok

Algorithm	Running time
Pollard's $p - 1$ algorithm	$\mathcal{O}(B \log B (\log n)^2 + (\log n)^3)$
Quadratic sieve	$\mathcal{O}\left(e^{(1+o(1))\sqrt{\ln n \ln \ln n}}\right)$
Number field sieve	$\mathcal{O}\left(e^{(1.92+o(1))\sqrt[3]{\ln n} \sqrt[3]{(\ln \ln n)^2}}\right)$
Elliptic curve method	$\mathcal{O}\left(e^{(1+o(1))\sqrt{2 \ln p \ln \ln p}}\right)$

Number of Decimal Digits	Approximate Number of Bits	Date Achieved	MIPS-years	Algorithm
100	332	April 1991	7	quadratic sieve
110	365	April 1992	75	quadratic sieve
120	398	June 1993	830	quadratic sieve
129	428	April 1994	5000	quadratic sieve
130	431	April 1996	1000	generalized number field sieve
140	465	February 1999	2000	generalized number field sieve
155	512	August 1999	8000	generalized number field sieve
160	530	April 2003	—	Lattice sieve
174	576	December 2003	—	Lattice sieve
200	663	May 2005	—	Lattice sieve

704

768

1024

2048

10.000 \$

20.000 \$

30.000 \$

50.000 \$

100.000 \$

200.000 \$

1988:

RSA paraméter-követelmények

CCITTTHE INTERNATIONAL
TELEGRAPH AND TELEPHONE
CONSULTATIVE COMMITTEE**X.509**

(11/1988)

C.6 *Security requirements*

C.6.1 *Key lengths*

It is recognized that the acceptable key length is likely to change with time, subject to the cost and availability of hardware, the time taken, advances in techniques and the level of security required. It is recommended that a value for the length of n of 512 bits be adopted initially, but subject to further study.

C.6.2 *Key generation*

The security of RSA relies on the difficulty of factorizing n . There are many algorithms for performing this operation, and in order to thwart the use of any currently known technique, the values p and q must be chosen carefully, according to the following rules [e.g. see Reference 2), Section C.2]:

- a) they should be chosen randomly;
- b) they should be large;
- c) they should be prime;
- d) $|p-q|$ should be large;
- e) $(p+1)$ must possess a large prime factor;
- f) $(q+1)$ must possess a large prime factor;
- g) $(p-1)$ must possess a large prime factor, say r ;
- h) $(q-1)$ must possess a large prime factor, say s ;
- i) $(r-1)$ must possess a large prime factor;
- j) $(s-1)$ must possess a large prime factor.

Strong prím generálására Gordon algoritmus: pl.
Handbook of Applied Cryptography,
<http://cacr.uwaterloo.ca/hac/about/chap4.pdf> 4.53.

Vizsgálták egy véletlen szám legnagyobb, második legnagyobb prímosztóinak eloszlását.
 x -nél nem nagyobb véletlen szám első, ill. második legnagyobb prímosztója $F(\alpha)$, ill. $G(\beta)$ valószínűséggel lesz x^α , x^β -nél kisebb, ahol:

Dickman, Ramashwami : $F(\alpha) = \int_0^{\frac{1}{x^\alpha}} \left(F\left(\frac{t}{1-t}\right) \frac{dt}{t} \right)$, ha $0 \leq \alpha \leq 1$; $G(\beta) = \int_0^{\frac{1}{x^\beta}} \left[G\left(\frac{t}{1-t}\right) - F\left(\frac{t}{1-t}\right) \right] \frac{dt}{t}$, ha $0 \leq \beta \leq 1/2$

$F(\alpha)$, ill. $G(\beta)$:	0,9	0,8	0,5	0,35	0,2	0,1	0,01
1. legn. α :	0,9048	0,8187	0,6065	0,5220	0,4430	0,3785	0,2697
2. legn. β :	0,3590	0,3104	0,2117	0,1611	0,1003	0,0531	0,0056

Azaz az 1., ill. 2. legnagyobb prímosztó 1% valószínűséggel kisebb (99% val-gel nagyobb),
 mint $x^{0,2697}$, ill. $x^{0,0056}$

BSI - Technische Richtlinie

Bezeichnung:	Kryptographische Verfahren: Empfehlungen und Schlüssellängen
Kürzel:	BSI TR-02102
Version:	1.0
Stand:	20.06.2008

Schlüsselgenerierung

1. Wähle zwei Primzahlen p und q zufällig und unabhängig voneinander unter der Nebenbedingung

$$0.1 < |\log_2 p - \log_2 q| < 30.$$

2. Wähle den öffentlichen Exponenten $e \in \mathbb{N}$ unter den Nebenbedingungen

$$\text{ggT}(e, (p-1) \cdot (q-1)) = 1 \text{ und } 2^{16} + 1 \leq e \leq 2^{1824} - 1.$$

3. Berechne den geheimen Exponenten $d \in \mathbb{N}$ in Abhängigkeit von e unter der Nebenbedingung

$$e \cdot d = 1 \text{ mod } \text{kgV}(p-1, q-1).$$

Léteznek speciális támadások „unbalanced” (nagyon eltérő nagyságrendű) prímek esetére

Schlüsselvereinbarung

1. A wählt gleichverteilt einen Zufallswert $x \in \{1, \dots, p-1\}$ und sendet g^x an B.
2. B wählt gleichverteilt einen Zufallswert $y \in \{1, \dots, p-1\}$ und sendet g^y an A.
3. A berechnet $(g^y)^x = g^{xy}$.
4. B berechnet $(g^x)^y = g^{xy}$.

Das ausgehandelte Geheimnis ist dann g^{xy} .

Schlüssellänge Die Länge von p sollte mindestens 2048 Bit betragen.

NIST: National Institute of Standards and Technology

1. n , the modulus, **shall** be the product of exactly two distinct odd positive prime factors, p and q where $nBits$ is the length in bits of n as specified for the desired security strength s (see Table 1) and $nLen$ is the corresponding length in bytes.
2. The public exponent e **shall** be selected with the following constraints:
  - a. The public exponent e **shall** be selected prior to generating the prime factors p and q and the private exponent d .
  - b. The exponent e **shall** be an odd positive integer such that:

Target Security Strength: 80 bit 112 bit
RSA modulus length: 1024 bit 2048 bit

$$65,537 \leq e < 2^{256}$$

Note that the value of e may be the same for different key pairs.

- a. The prime factors of the modulus **shall** be generated independently at random for different key pairs.
- b. $\text{LCM}((p-1), (q-1))$ **shall** be greater than e and relatively prime to e .
- c. The private prime factor p **shall** be selected randomly from the primes that satisfy $(\sqrt{2})(2^{(nBits/2)} - 1) \leq p \leq (2^{nBits/2} - 1)$.
- d. The private prime factor q **shall** be selected randomly from the primes that satisfy $(\sqrt{2})(2^{(nBits/2)} - 1) \leq q \leq (2^{nBits/2} - 1)$.
- e. The difference between p and q **shall** be $> 2^{(nBits/2)} - 100$.
- f. The prime factors p and q **shall** be generated using an **approved** method meeting the above constraints. Such methods are provided in Appendix B.3 of FIPS 186-3 [3]. The additional constraints placed on $p \pm 1$ and $q \pm 1$ in that document (in the case of 1024-bit RSA moduli) are not required for compliance with this Recommendation.

Következmény:

- ha $e \approx N$; $p \approx q \rightarrow$ nem biztonságos;
- ha $e < 2^{256}$, $N \approx 2^{2048} \rightarrow$
 $\frac{1}{4}(N/e)^{2/5} \approx 2^{714} \rightarrow$ elhanyagolható
eséllyel lesz d_p vagy d_q kisebb

Ha n 2048 bites, akkor
 p és q elejének legfeljebb a 99 bitje egyezhet
meg.

4. The private exponent d **shall** be selected with the following constraints after the selection of e and the generation of p and q :
  - a. The exponent d **shall** be a positive integer value such that $2^{nBits/2} < d < \text{LCM}((p-1), (q-1))$, and
  - b. $1 = ed \text{ mod } \text{LCM}((p-1), (q-1))$. (That is, $d = e^{-1} \text{ mod } (\text{LCM}((p-1), (q-1)))$).

Table 7: Recommended parameters for RSA and rsagen1 for a resistance during X years

Parameter	1 year	3 years	6 years	10 years (speculative)
MinModLen	1 536	2 048	2 048	?
ErrProb	2^{-80}	2^{-100}	2^{-100}	2^{-100}
SeedEntropy/EntropyBits	80	100	100	?

NMHH Határozat
(ETSI TS 102 176-1 v 2.1.1 (2011-07))

Egy aláírás-készlet a következő elemekből áll:

- aláíró algoritmus a paramétereivel,
- kulcsgeneráló algoritmus,
- feltöltési eljárás,
- kriptográfiai hash-függvény.

Annex C (informative): Generation of RSA modulus

An RSA modulus is obtained by multiplying two prime numbers of roughly the same size. Furthermore, the two factors must not be too close in order to be far enough from the square root of the modulus.

If we let p and q be the two prime factors of the modulus n , we can require that, for example:

$$0,1 < |\log_2(p) - \log_2(q)| < 30 \quad (1)$$

which means that none of the factors is small or close to the square root of the modulus. This condition implies that:

$$\log_2(n)/2 - 15 < \log_2(p), \log_2(q) < \log_2(n)/2 + 15 \quad (2)$$

The generation of an RSA modulus of exactly k bits could be done with the following algorithm:

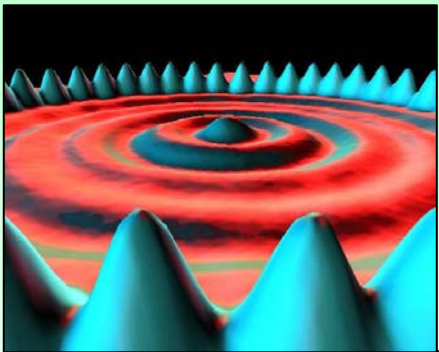
- Choose a random prime number p in the range $]2^{k/2-15}, 2^{k/2+15}[$.
- Choose a random prime number q in the range $[2^{k-1}/p, 2^k/p[$.
- If the condition $0,1 < |\log_2(p) - \log_2(q)| < 30$ is not satisfied, go back to the first step.
- Let n be the product of p and q .

$$0,1 < \log \frac{p}{q} < 30 \text{ ha } p > q$$

$$2^{0,1} < \frac{p}{q} < 2^{30}, \text{ azaz } \frac{p}{q} = 2 \quad \text{OK!}$$

Ha $n \approx 2^{2048}$, akkor $\log(n)/2 = 1024$
akkor $2^{1019} < q < p < 2^{1039}$ megfelelő

- mik a jó prímek tulajdonságai, mennyire legyenek egymástól távol, milyen legyen az arányuk (pl. max. p/q arány esetén a 2 kétszer magas-e),
- prímtesztnél hány ciklusig kell azt futtatni (pl. 10.000 elegendő-e),
- kell-e aggódni a beégetett kicsi "e" értékek (pl. 3) miatt chipkártyás kulcsgenerálásoknál,
- a kulcsokat milyen méretű adatra kell legalább alkalmazni (pl. 160 bites SHA-1 vagy 128 bites MD5 lenyomatok aláírása, 128 bites AES kulcsok rejtjelezése most is megy a gyakorlatban)

	Hagyományos PC	Kvantum PC
Faktorizáció	$e^{O(n^{1/3} \log^{2/3} n)}$	$O(n) \in e^{O(\log n)}$

Köszönöm a figyelmet!

KÉRDÉSEK?